

طغارجق

بعض منتخب آثار الله فنونك دلالت اينديكي برطاقم غرائب كشافيات و حكمای
متقدمين و متأخرين طرفه من ايراد ايديلان محالكت مفيدده في و بعض تراجم
احوالی حاویدر .

محرری

{ احمد مدحت }

جزء نومروسی

۱

مواد مندرجده

۱۶	فرستاد	۰۲	افاده مرام
۲۰	عثمانوچدنك اصلاحی	۰۳	كتاب مطالعه سی
۲۵	ارضك قدری	۰۶	گذران حیات
۲۶	علم ایلله فن	۰۷	احمد مدحت
۲۹	قریم محاربده سنك مبدئی	۱۰	دیوژنك ترجمه حالی
		۱۵	حیواناتده افکار جمعیت

فیثاتی ۴ غروشددر .

ایلك دفعه

اولوق اوزره محررك ذائمه مخصوص مطبعه باصلدی .

استانبول

۱۲۸۸

قریم محاربہ سنگ بدایتی

قارصدن قلفساتہ قدر درتسوز الی
بشیوز ساعنک برخط حرب اوزرنده درت
بش دولک قوہ مجموعہ عسکر بہارہ
ایدیلان رجنک نہ قدر یولک برمنفعتی مدافعہ
اجرا ایدلہ بی خارجا کوچک بر موازنہ
ایلہ دخی اکلاشلہ بیلور . فقط بوموازنہ
بالکر منفعنک یوکلکنی کوسرہ بیلوب ماہیتی
نہ دن عبارت اولدیغنی اکلامق ایچون بالکر
یویلہ خارجی بر موازنہ کفایت ائمز .

بومحاربہ کرک جسامنجه و کرک اہمیت
مادیہ ومعنویہ جہدین وقتارده امثالی سبقت
انعامش برشی ایکن شمدی بہ قدر بوکا
مخصوص بر تاربخق قلہ آتہ مامش اولستہ
استغراب ایدیلہ بیلور .

نہ ایسہ ایشک بوجہستی شمدیلک
مقصدمزک خارجندہ اولوب فقط بر فرانسز
ضابطنک المانجہ دن ترجمہ ایش اولدیغنی
برکتابدہ محاربہ مذکورہ منشأ و مبدئی
یک محاکمہ بی بر صورتدہ اجمال ایدلمش
اولدیغندن ہیچ اولمز ایسہ اوزمائی
بولتیقہ سنک اساسی بیلنک ایچون کیفیتک
خلاصہ وجہلہ ترجمہ سی آرزو اولمشدر .
ذکر اولٹان کتابک محرری محاربہ نک
اساس اصلسی اولق اوزرہ تاشونقطہ دن
حکایہ حالہ باشلارک :

اورو پای غربی نعملندن زیادہ غلبہ لک
اولوب خلق ایسہ ہمت واستعدادلرین
نمرہ سی اولہرق محمولات زراعہ ومعمولات
صناعیدلرینی قویہ حق وصرف ایدہ چک بر

علم حیواناتک قرنجہ دل حقتدہ وردیکی
معلوماتک خلاصہ سی دیمکدر . شو قدر
وار کہ بونلرک ہانکی فامیلیہ مائد اولد قریبی
ونہ شکل وصورتدہ بولند قریبی ایراد ایتک
سببی دخی مسئلہ «فن حیوانات» سراوحہ سی
الستدہ بولنجوب قرنجہ لک شکل وصورتی
دخی دائما منظورمن اولسندن عبارتدر .
فقط شوراسنی دہ اخطار ایدلم کہ
فتون حقتدہ قواعد ذکرندن صرف نظرلہ
بالکر ثمراتی ذکر اولتور ایسہ اوجالہ
کیفیت طوغریدن طوغری بہ فن اولمقدن
چبقار . زیرا فن عاداتقانون دیمکدر .
ثمراتی بہ علم صنعتہ داخل اولور . انجق
ذاتاقن دخی بذاتہ علمدہ داخل بولندیغنی
یوقارودہ بیان ایش اولدیغمدن فنونک
ثمراتی درمیان ایدلدیکی حالہ علمی فتنہ
تطبیق ایش اولورز .

علم الہ فن اراسنی بوسورتلہ تطبیقندن
مرادم فتون ثمراتندن اولان برطاقم کشفیات
غریبہ حقتدہ یک چوق مقالہ ترجمہ وحفظ
ایش اولدیغمدن وانلری ہب طغارجہ
طولیدراجمندن اساسی فتون اوزرینہ
مبتنی بولٹان خصوصاتک معلومات عادہ
صرہ سندہ تلقی ایدلماسی ضمنتدہ قارئین
کرامہ بر فکر و بر مکدن عبارتدر . بوقسہ
«علم» اولدقدن صکرہ ہیچ بریک فائدہ دن
بشقدہ بر نمرہ سی اولہ مسوب حتی تحافظ
وتدافعہ مدار اولق ایچون اہل عبارتہ کفری
اوکرک بیلہ فائدہ بخش اولدیغنی حکم
ائمشدر .

بولنه مامده اولدق نرندن بر بيوك تجارت
خارجيه به محتاجدر .

اوروپا نك بوحالى همان بوكونكى حالى
اوليوب اككر اول باده براز تعميق فكر
ابديله جك اولسه اميد برونى بوحالك اقتضا
واجباريله كشف اولنديغى وهندستانه
وچينه و آوستراليابه دخی بند بواجباريله
كيدلديكى حكم اونور .

اوزمادن برى اوروپا نك اهالى متمكنه سى
ايچون طارلنى كون بكون آرنديغى مثلاً
صنایع و مخترعاتك و سه عتی دخی اوروپای
غربی خلقی كی قابات واستعدادینی هیچ
برشی ایله يکهمامكه اولان اربابنه پك طار
كور نورایدی كه اميد پرونده قدر بحر اطلس
و آندن اوتیه به بحر محیط اككر طر يقاريله
اوروپا لولوك اوتیه به برویه مهاجرلر سوق
ایتمش اولسی اوروپا ایچون بر درجه قدر
مدار تنفس اولديغی كی كيدنلر ایچون دخی
كسب وسعته مدار اولمشدر .

فقط اوروپا نك اصل ارا دیغی شی بوده
دكلدر . اوروپا معاملات تجار به سنك دخی
انسانى ایچون كندسته دأما بشقه براقلیم
وبلكه ده بشقه بر عالم ارامقه در .

بوحاله نظراً بداهة كوريلور كه اوروپا
تجارتك كسب وسعت ایتمی ایچون شرق
طرفندن بشقه هیچ بر جهته بول بوله مز
زیرا غربك هانكى جهته اوزانه جق اولسه
در حال آمریقا قارشوسنه چيقار كه آمریقا
صنایعی و بناء عایه تجارتی هنوز كنچودنج
اولدیفندن اوروپا صنایع و تجارتی كاغلبه
شویله طور سون بالعكس مغلوبی و محكومی

• اولور .

اوروپا نك تجارت جهته دأما شرق
طرفنه طوغری یا یلوب كتمسك برنجی
موجب نندن بریسی دخی شرق بولی غرب
بولندن دها امین و راحت اولدقن بشقه
حین انتشارده بعض بعض توقف ایتمی ایچون
ستاسیونلر و موقلر دخی بولمسیدر .

شرق كتمك ایچون معلوم اولان
بولرك اك سهولتلی واك امنیتلی طونه
طریق اولديغی پك چوق زمانلردن بری
سبقت ایدن تجربه لریمز اوزرینه میدانه
چقمشدر . بو مبارك نهر اوروپا نك تمام
كو بكنندن نبعاله تا آسیا حدودینه قدر
وارر و اوراده مر اسلات واقعه بی قره دكرك
دست همتنه تودیع و تسلیم ایلر .

واقعا مؤخر شمد و درلك مر اسلات
خصوصنده نهرله رقابت ایتمكه چقمشديغی
كورلمش ایسه ده بو رقابت اكثراً نهرلك
غیابنده اولوب شمد و فرلر كیده كیده تمام
بيوك نهرله وارنجه صر تلرندكى یوكی یتنه
نهرلك دوش همتنه بولكته كده درلر .
خصوصیله شرق طوغری یا یله جق
شمد و فرلر دخی بالضروره طونه نك استقامت
جریاننه تبعیت ایده جكندن و كیده كیده یاهر
مذكورك منصبي اولان محله و یا خود كویا
نهرلك بر شمسى ایتمش كی مر مر و یا آطه ز
دكزیتنه اینه جكندن روم ابلی قطعه سی
هانكى دولك زیر ضبطنده بولنور ایسه كرك
طونه نه ری و كرك فرض اولان شمد و فر
كی اك بولك بر خط مر اسله نك براوجی كندی
النده اوله جق و بوسورتله اوروپا اوزرنده او

دولتک یک بیولر نفوذی بولند چقدر .
 شرق تجارتجه فرانسه وانگلتره سائر
 دولتلردن دهها زیاده مستغید اولوب بونلر
 محصولات ذراعیه و محصولات صنایعیه لی
 ایچون شرق طریق مر اسلاتک تحت امنیتده
 بولکنی فوق العاده آرزو ایند کلرندن شو
 آرزولر بیلک مدار حصولی بولنسان طونه
 نهر بیلک برمتوال محرر حائر اولدیغی اهمیت
 تقدیرده دخی جله یه مسابقت کوستره شلردر .
 بواهمیت بالکر طونه نهر بیلک دخی
 مخصوص اولوب آق دکرک تقاط
 متعدده سی ده اهمیت مذ کوره دن حصه دار
 اوللر بله شرق بوللر بیلک اهمیت هر طرفدن
 برلشه برلشه کلوب استانبولده مجتمع اولور
 و (استانبول) دینلدیکی کبی بولتیقه جه
 عموم شرق دینلمشجه سندن بر معنا افاده
 ایدر .
 عموم اروپا ا کلامشدر که اسکر
 استانبول معنا وماده ترقی اتمش پردولت
 البته بولندحق اولسه وادولتک اروپا
 تجارتله رقابت ایدم بیلکه دخی استعدادی
 اولسه عموم اروپا یه فرمان فرما اوله
 بیله چکدر . اشته بوسیدمینی شمعی به قدر
 اولانجه همتی حصرا نشبثات حریبه به صرف
 اتمش و بنابرین معارف و صنعت و تجارتدن
 محروم قالمش اولان دولت وملت معظمه
 عثمانیه نلک استانبولی یعنی عموم تجارت
 شرقیه بی محافظه اتمی اروپا یه
 ویا خصوص انگلتره و فرانسه جه غایه الغایه
 ملزم حکمنه کبره شدر .
 شودر میان ایندیگر اهمیتلر عموم

اوروپا نلک معلومی اولدیغی حالده روسیه
 دولتک مجهولی قالمشدر . بیلکه دولت
 مشارالیها بونی جله دن زیاده تقدیر
 اتمشدر . برخر بطیه به باقیله جق اولسه
 روسیه نلک زیر اداره سندن بولنسان اراضی
 عقللر حیرت ویزه جک قدر بیوکدر .
 انجق بواراضی ایچنده برحق برلر واردر که
 وسعتی بعض المانیایا حکومتلردن برقاچ قات
 زیاده اولدیغی حالده بیل باره نلک برقائده به
 یارامدقدن بشقه سائر محملرک وارداتی دخی
 بوکبی برلره صرف واستهلاک اتمکجه مجبوریت
 واردر . برحق نهرلر وکوللر سائر محملر
 ایچون مر اسلات تجارتیه واسطه
 اولدقلری حالده روسیه ایچون مر اسلات
 مذ کوره به مانع شدرلر . زیرا بونلر ایکی
 آیدمه برقوجه قوجه باطرافلر تشکیل
 ایدرلر . هله چول و بیاباندن عبارت اولان
 برلر هسندن چوقدر .
 واقعا روسیه دولتک صناعت و تجارتک
 زحمتی امرنده برزماندن بری کوریلان
 همتی منکر دکدر . منکر اولدقدن بشقه
 اگر دولت مشارالیها بوقدر همتی بر موقع
 لایقند صرف اتمش اولسه اروپا ابله
 رقابت آجارق احتمال که اروپا صناعت
 و تجارتیه غلبه ایدم چکی دخی جای دقتدر .
 انجق کندلی مملکتی شهرا تجارتدن صایا
 قالدیغند مبنی محصولات صنایعیه سی بعض
 یواسر و صایا محملرک محصولات زراعیه سی
 کبی انبارلنده باصلانوب کیمیکده در . آیدمی
 بوجه تار روسیه دولتک دخی معلومی اولدیغنه
 و طونه منصبک و باخصوص قره دکر

و بحر سفیدك یوقار وده سرد ایدیلان
اهمیتلرینی دخی ذاتاموازنه ایتمش بولندیغه
مینی بحر سیاه و سفیده طوغری توسیع
حدود آرزوسی روسیه ایچون مثبت
و محصولدار برعلیکته وزکی و فطین برخلقه
مالک اولمقدن زیاده شهره تجارتك اوب
اورته برینده چیقماق واورده بتون دنیا
ایله رقابت ایتك ایچون واقع اولمشدر .

بومقصودك حصولی بولنده روسیه
دولتك قوردیغی تدبیر اوقدر دقیق اوقدر
نازکدر که تدبیر مذکورك درجاتی موازنه
ایده ایتك ایچون پک زیاده تعمیق فکر
ایتك لازمدر . لکن مسئله نك میدانده
بولتان اهمیتینی بوبابده افکاری صولك
درجه به قدر دخی اتعابه مجبوریت کوسترمش
اولدیغندن اوروپا مطبوعاتی و خصوصیه
المانیا ارباب قلمی ذکر اولتان تدابیرك ایچنی
طنینده چو برنجیده قدر شرح ایتلشدر .

واورتهده حالاکیرلیدر . قاباقلیدر دنيله
بیله جک کبی هیچ بر نقطه بر اقامشلردن
روسیه نك شرق حقنده کی مطالبی
نه دن عبارتدر ؟ هیچ . باقلسه اوقدر
ساده اوقدر بحق برطانی وارددر که آقان
صول طورر . ممالک شاهانه ده بولتان
اورتوقسلرک دخی سائر اهالی مشالو
دینلرنجه و دیانتلرنجه سر بست اولسنی
و مساوات کامله ایتنده بولسنی ایستدر .
بومطلبک هانکی جهتی فنادر .

فقط شوک و کج طلبک ایتنده اوقدر بولك
برتملیکه وارددر که بتون اوروپا نك اودیغی
قوپارتمقددر .

روم ایلی قطعده سنده بولتان خلقک
ثلاثانی قدری اورتودوقس مذهبه سالک
اولان صرب قره طاغلو اولاحلو بلغاروروم
اویوب روسیه دولتی برکزه برمنوال محرم
کوچک بر موفقیته بولنری الالته اورایسه
ذاتاملیتلی و دیانتلیری متحد کبی برشی
اولدیغندن بالکن سر بستی آیتلرنجه ایتک
موفقیتمن صکره سائرکونه حریتلرنجه صولك
موفقیته قدر نائل اوله جفنده هیچ شبیه
بوقدر !

دولت علیه عثمانیه روسیه نك بورتقینی
در حال ترک ایتدی . و بولنک ایچون چاره
محض اوله رق بر تدبیر بولدی که عموم اوروپا به
آفرین دیدرتمکه موفقی اولدی . اوتدیر
دخی تنظیمات خبریه بی اعلان ایتسی و مسلم
غیر مسلم کافه عثمانلوره حقوق مساوات
بخش ایتسی و ملل غیر مسلمه بی مأموریتسه
قبول ایتسی و خصوصیه روم بطریق ایتسه
اوروپا دول معظمه سی حایه سنده و روم
روم بطریقینی دخی مجلس کبیر اعضاسندن
عد ایتیدر .

ایشته روسیه نك ایستدیگی اولدی .
ارتق روسیه بمنون اولسده یا ؟ . خبر .
دولت مشارالیه حال اولکی طلبنده اصرار
ایدر . و حتی طلبینی جبرایور و عک ایچون
مولدوایی دخی اداره عسکریه سی ایتنده
الیدی .

روسیه نك بوتجاوز حدودی ۱۸۵۳
سنه میلادی سی حزر ایتک بکرمی سکرنجی
کونی ایدی .